

Lagrådsremiss

Möjligheten till tidsbegränsade bygglov för bostäder förlängs

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 8 december 2022

Andreas Carlson

Johan Ndure
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslår regeringen att den tidsbegränsade regleringen om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder i plan- och bygglagen (2010:900) ska förlängas i fem år till den 1 maj 2028.

Regleringen infördes bl.a. för att behovet av bostäder i Sverige var stort. Behovet är fortfarande stort, och det är svårt att bedöma hur lång tid det kan komma att kvarstå. Eftersom situationen på bostadsmarknaden inte har förbättrats nämnvärt bör regleringen förlängas. Det innebär att ett tidsbegränsat bygglov för bostäder fortsatt kan ges om åtgärden uppfyller någon förutsättning för ett permanent bygglov.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2017:267) om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Möjligheten att ansöka om tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål förlängs.....	6
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	8
6	Konsekvenser.....	9
Bilaga 1	Sammanfattning av för lagrådsremissen relevanta delar av betänkandet Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47)	10
Bilaga 2	Betänkandets lagförslag (för lagrådsremissen relevanta delar).....	12
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser	14

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2017:267) om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:267) om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs att punkt 1 och 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2017:267) om ändring i plan- och bygglagen (2010:900) ska ha följande lydelse.

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2028.
2. Den upphävda paragrafen gäller fortfarande för mål och ärenden som har påbörjats före den 1 maj 2028 och för mål och ärenden som avser överklagande av beslut i sådana mål och ärenden till dess att målet eller ärendet är slutligt avgjort.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 23 januari 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en systematisk översyn av regelverket för bl.a. bygglov i syfte att skapa ett enklare, effektivare och mer ändamålsenligt regelverk som samtidigt säkerställer allmänna och enskilda intressen och ett långsiktigt hållbart byggande av bl.a. bostäder (dir. 2020:4). Utredningen antog namnet Bygglovsutredningen. I juni 2021 överlämnade utredningen betänkandet Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47).

I lagrådsremissen behandlas utredningens förslag om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål eller tillhörande åtgärder. En sammanfattning av betänkandets förslag i denna del finns i *bilaga 1*. De för lagrådsremissen relevanta delarna av betänkandets lagförslag finns i *bilaga 2*. Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2021/02366).

4 Möjligheten att ansöka om tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål förlängs

Regeringens förslag: Giltighetstiden för bestämmelserna om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder förlängs med fem år.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens. Utredningen föreslår att bestämmelserna ska gälla tills vidare.

Remissinstanser: De flesta remissinstanserna har inte några synpunkter på förslaget. *Boverket* och *Växjö tingsrätt, mark och miljödomstolen*, är positiva till förslaget.

Länsstyrelserna i Skåne, Stockholms och Västra Götalands län avstyrker förslaget och framhåller att kommunerna bör arbeta långsiktigt med sin bostadsförsörjning samt att en fortsatt möjlighet till tidsbegränsade bygglov för bostäder riskerar att leda till motsatt effekt och en sänkt standard. Länsstyrelsen i Stockholms län menar att den stora efterfrågan på akuta boendelösningar som var motivet till att bestämmelsen infördes inte längre finns, men framhåller samtidigt att bostadssituationen fortfarande är svår för många nyanlända och att inträdet på bostadsmarknaden är svårt för flera grupper av invånare. Länsstyrelserna i Skåne och Västra Götalands län anser att regleringen kan förlängas i förslagsvis fem år mot bakgrund av att det fortfarande finns behov av att på kort sikt kunna lösa bostadsbrist genom tidsbegränsade åtgärder.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande bestämmelser om tidsbegränsade bygglov

Ett bygglov kan, under vissa förutsättningar, ges för en åtgärd som avses pågå under en begränsad tid, se 9 kap. 33 och 33 a §§ plan- och bygglagen (2010:900).

Med stöd av 9 kap. 33 § plan- och bygglagen kan ett tidsbegränsat bygglov ges för alla slags bygglovspliktiga åtgärder, om åtgärden uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar för ett permanent bygglov, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett sådant lov ska ges, om åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark. Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst tio år, men tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden för det tidsbegränsade bygglovet uppgår till maximalt femton år. Tiden kan dock överskridas om lovet ska användas för ett ändamål av säsongskaraktär i enlighet med 9 kap. 9 § plan- och bygglagen.

Med ett tidsbegränsat bygglov kan mark användas på något meningsfullt sätt i avvaktan på att den, t.ex. efter detaljplanläggning, tas i anspråk för ett mer långsiktigt ändamål (jfr prop. 1985/86:1 s. 163). Huvudregeln är dock att ett permanent bygglov ska ges. Först om ett sådant lov inte kan ges kan ett tidsbegränsat bygglov bli aktuellt (jfr prop. 2006/07:122 s. 54). Det ska bedömas i varje enskilt fall vilka av kraven för permanent bygglov

som ska vara uppfyllda eller i vilken grad de ska uppfyllas. Vid den bedömningen ska de eventuella olägenheterna av den sökta åtgärden vägas mot åtgärdens nytta. Syftet med åtgärden, snarare än dess planerade varaktighet, avgör vilka krav som är rimliga. Hur avvecklingen av den byggnad eller motsvarande som omfattas av lovet ska gå till bör redovisas redan i bygglovsansökan, eftersom avvecklingen ska vara en naturlig del av de åtgärder som vidtas med stöd av det tidsbegränsade bygglovet. I ansökan måste sökanden även redogöra för att behovet av den sökta åtgärden är tillfälligt och åberopa omständigheter och bevis för att visa detta (se bl.a. RÅ 1994 ref. 13, RÅ 1998 not. 92 och Mark- och miljööverdomstolens dom den 24 januari 2014 i mål nr P 7678-13).

I 9 kap. 33 a § plan- och bygglagen finns särskilda bestämmelser om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder. Till skillnad från vad som gäller för ett tidsbegränsat bygglov enligt 9 kap. 33 § får en ansökan om tidsbegränsat bygglov för bostadsändamål beviljas utan prövning av om behovet av åtgärden är tillfälligt. En annan skillnad är att ett tidsbegränsat lov för bostadsändamål kan ges även om samtliga förutsättningar för permanent lov är uppfyllda. Vilka krav som ska uppfyllas eller i vilken grad de ska vara uppfyllda får bedömas i det enskilda fallet. Den lämplighetsprövning som ska göras i lovärendet omfattar en avvägning mellan de intressen som talar för åtgärden och de motstående allmänna och enskilda intressen som skyddas av plan- och bygglagen och annan lagstiftning. Ett tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål får ges för högst tio år och kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Tiden får sammantaget inte överstiga femton år. Paragrafen trädde i kraft den 1 maj 2017 och upphör att gälla den 1 maj 2023 (prop. 2016/17:137, bet. 2016/17:CU21, rskr. 2016/17:207).

Det finns fortfarande ett behov av en särskild reglering om tidsbegränsade bygglov för byggnader för bostadsändamål och tillhörande åtgärder

När den särskilda regleringen om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål infördes motiverades den med att behovet av nya bostäder på kort sikt inte kunde tillgodoses enbart genom ordinarie plan- och byggprocesser, eftersom bostadsbristen var så allvarlig och behovet av bostäder i många av landets kommuner var så stort. Regeringen framhöll att det var svårt att bedöma hur länge behovet av regleringen skulle finnas, men att den borde gälla till dess situationen på bostadsmarknaden hade förbättrats.

Vid införandet av regleringen uppskattade Boverket att det behövde byggas 700 000 nya bostäder under perioden 2015–2025. Enligt nya beräkningar från Boverket behövs det ca 63 000 nya bostäder årligen under perioden 2022–2030. Även om de prognosticerade behoven av nya bostäder för att möta befolkningstillväxten har minskat något kvarstår alltså en allvarlig situation på bostadsmarknaden. Enligt regeringen är det fortfarande svårt att bedöma hur lång tid den kan väntas bestå.

Enligt utredningen kan regleringen fortsatt skapa förutsättningar för bostäder på platser som inte har tagits i anspråk för en permanent användning och utredningen föreslår därför att regleringen bör gälla tills vidare.

Samtidigt anser utredningen att det är lämpligt att regleringen så småningom upphävs, för att uppnå ett långsiktigt hållbart byggande av bl.a. bostäder med enhetliga bestämmelser för olika sorters byggande.

Eftersom situationen på bostadsmarknaden inte har förbättrats delar regeringen utredningens och bl.a. *Boverkets* bedömning att det alltjämt finns ett behov av den särskilda regleringen om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder. På samma sätt som när regleringen infördes är utgångspunkten att planering ska ske och att bostadsbehovet på sikt ska lösas genom permanent byggande. Mot denna bakgrund anser regeringen, till skillnad från bl.a. utredningen, att regleringen i detta skede bör förlängas i stället för att göras permanent. Det framstår som lämpligt att, som *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* föreslår, förlänga regleringen i fem år. Innan den tidsperioden har löpt ut och regleringen upphör avser regeringen att på nytt utvärdera behovet och konsekvenserna av regleringen, för att därefter överväga om den bör förlängas på nytt eller gälla tills vidare.

Utredningen föreslår inte några materiella ändringar i fråga om förutsättningarna för att få ett tidsbegränsat bygglov för bostadsändamål och tillhörande åtgärder. Remissinstanserna framför inte några synpunkter på förslaget i denna del och enligt regeringen saknas det skäl att göra någon annan bedömning än utredningen. Det innebär att ett tidsbegränsat bygglov för bostäder fortsatt kan ges om åtgärden uppfyller *någon* förutsättning för ett permanent bygglov. En fördel med det är att lov kan ges även om samtliga förutsättningar för ett permanent lov är uppfyllda. Med anledning av de risker som *Länsstyrelsen i Stockholms län* för fram vill regeringen framhålla att regleringen möjliggör för tillfälliga bostäder att hålla en lika hög standard som permanenta bostäder och högre standard än vad som är möjligt med ett tidsbegränsat bygglov med stöd av 9 kap. 33 § plan- och bygglagen.

Bygglovsutredningens förslag innebär att nuvarande 9 kap. plan- och bygglagen upphävs och ersätts med ett nytt 9 kap., där dagens 33 och 33 a §§ läggs samman i en paragraf, 9 kap. 41 §. Eftersom detta lagstiftningsärende endast behandlar utredningens förslag om tidsbegränsade bygglov för bostadsändamål eller tillhörande åtgärder föreslås ingen sammanläggning, utan endast att bestämmelserna om tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder inte ska upphöra att gälla förrän den 1 maj 2028.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens bedömning: Det finns inte något behov av ikraftträdande- eller övergångsbestämmelser.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens. Utredningen föreslår dels att lagändringen ska träda i kraft den 1 januari 2023, dels en generell övergångsbestämmelse för alla förslag, som innebär att

äldre bestämmelser ska gälla för ärenden som har påbörjats före ikraftträdandet och för mål och ärenden som avser överklagande och överprövning av sådana mål och ärenden till dess målet eller ärendet är slutligt avgjort.

Remissinstanserna lämnar inte några synpunkter på utredningens förslag till övergångsbestämmelse i förhållande till förslaget att bestämmelserna om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål m.m. ska fortsätta gälla.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt lagen (2017:267) om ändring i plan- och bygglagen (2010:900) ska 9 kap. 33 a § plan- och bygglagen upphöra att gälla den 1 maj 2023. Förslaget i denna lagrådsremiss innebär att 9 kap. 33 a § plan- och bygglagen ska gälla i ytterligare fem år, till den 1 maj 2028.

Eftersom förslaget innebär att 9 kap. 33 a § plan- och bygglagen ska fortsätta att gälla oförändrad finns det inte något behov av övergångsbestämmelser.

6 Konsekvenser

Förslaget innebär att regleringen om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder förlängs i fem år. Den som vill uppföra en byggnad för bostadsändamål tillfälligt kommer alltså inte heller efter den 1 maj 2023 att behöva visa att behovet av bostäder i området är tillfälligt. Vidare kommer tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder även i fortsättningen få ges även om åtgärden uppfyller samtliga krav för ett permanent bygglov.

Förslaget innebär att 9 kap. 33 a § plan- och bygglagen ska gälla oförändrad. Utredningen har inte lyft fram att bestämmelserna skulle ha fått andra konsekvenser än de som förutsågs när de infördes (se propositionen Tidsbegränsade bygglov för bostäder, prop. 2016/17:137). Regeringen bedömer att inga ytterligare konsekvenser kan förutses till följd av att bestämmelserna förlängs. Om däremot ingen åtgärd vidtas, så att bestämmelserna upphör att gälla den 1 maj 2023, kan det medföra att det blir svårare att på ett flexibelt sätt lösa behovet av bostäder kortsiktigt.

Sammanfattning av för lagrådsremissen relevanta delar av betänkandet Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47)

Bestämmelsen om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder bör gälla tills vidare

Den nuvarande bestämmelsen om tidsbegränsat bygglov för bostadsändamål och tillhörande åtgärder (nuvarande 9 kap. 33 a § PBL) upphör att gälla den 1 maj 2023. Vi gör bedömningen att bestämmelsen bör vara kvar och gälla tills vidare.

Då bestämmelsen infördes 2017 motiverades den med att bostadsbristen var så allvarlig och att behovet av bostäder i många av landets kommuner var så stort att det inte inom rimlig tid kunde tillgodoses enbart genom ordinarie plan- och byggprocesser. Regeringen framhöll att bostadssituationen borde lösas genom permanent byggande, men att detta inte var tillräckligt på kort sikt. Regeringen framhöll vidare att det då var svårt att bedöma hur länge behovet av bestämmelsen skulle finnas, men att behovet av bostäder tydde på att den bör gälla till dess situationen på bostadsmarknaden har hunnit förbättras.

Vid införandet av bestämmelsen uppskattade Boverket att det behövde byggas 700 000 nya bostäder under perioden 2015–2025. Behovet av nya bostäder för perioden 2020–2029 beräknas i dag till mellan 592 000 och 664 000 lägenheter. Även om de prognosticerade behoven har minskat något kvarstår alltså den allvarliga situationen på bostadsmarknaden.

De bostadsbyggnadsbehov som motiverade bestämmelsen finns således kvar. Vi anser dock inte att effekterna av möjligheterna till nya bostäder med stöd av tidsbegränsade bygglov bör överskattas. Av Boverkets uppföljningar framgår att det under 2019 och 2020 sammanlagt gavs knappt 90 tidsbegränsade bygglov för bostäder, att jämföra med de drygt 200 tidsbegränsade bygglov för bostäder som gavs 2016 innan bestämmelsen om tidsbegränsat bygglov för nybyggnad av bostadsändamål trädde i kraft. Det är dock oklart när i tiden behovet av bostäder kan förväntas komma att kunna tillgodoses genom de ordinarie plan- och byggprocesserna. Vi anser därför att det finns skäl för att låta bestämmelsen om möjlighet att ge tidsbegränsat bygglov för nybyggnad av bostadsändamål fortsätta gälla.

De många tidsbegränsade lov för bostäder som gavs 2016 kan förmodas bero på de utmaningar som följde av det historiskt stora antalet asylsökande som kom till Sverige 2015, vilket också var ett skäl till att möjligheten till sådana tidsbegränsade lov infördes. Vi menar att de särskilda bestämmelserna om tidsbegränsade bygglov för nybyggnad för bostadsändamål eller tillhörande åtgärd ändå fortsatt kan skapa förutsättningar för bostäder på platser som inte har tagits i anspråk för en permanent användning. Bestämmelserna bör därför gälla tills vidare. För att uppnå ett långsiktigt hållbart byggande av bl.a. bostäder med enhetliga bestämmelser för olika sorters byggande är det dock lämpligt att bestämmelsen så småningom upphävs.

Vi föreslår inte några ändringar i fråga om förutsättningarna för att tidsbegränsade bygglov för bostadsändamål och tillhörande åtgärder ska kunna ges. De bör även fortsättningsvis endast kunna ges om åtgärden

uppfyller någon förutsättning för ett permanent bygglov. Förutsättningarna för tidsbegränsat bygglov kommer därmed att skilja sig åt mellan lov som ges nybyggnad för bostadsändamål eller därtill hörande åtgärder respektive andra tillfälliga åtgärder. Med hänsyn till det stora behovet av bostäder anser vi att åtskillnaden är motiverad. Bilaga 1

Betänkandets lagförslag (för lagrådsremissen relevanta delar)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen (2010:900)

dels att 9 kap. - - - ska upphöra att gälla,

- - -

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 9 kap., - - - av följande lydelse.

9 kap. Lov och förhandsbesked

Förutsättningar för tidsbegränsat bygglov

41 §

Ett tidsbegränsat bygglov ska ges om sökanden begär det och åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark.

Ett tidsbegränsat bygglov får ges om sökanden begär det, platsen kan återställas och

1. åtgärden är nybyggnad för bostadsändamål eller tillhörande åtgärd och åtgärden uppfyller någon förutsättning enligt 32–40 §§, eller

2. åtgärden avses pågå under en begränsad tid och uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar enligt 32–40 §§.

Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst tio år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga femton år endast om åtgärden är en sådan som avses i andra stycket 2 och bygglovet ska användas för ett sådant ändamål av säsongskaraktär som avses i 22 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ärenden som har påbörjats före ikraftträdandet och mål och ärenden som avser överklagande och överprövning av sådana mål och ärenden till dess målet eller ärendet är slutligt avgjort.

3. Bestämmelser i en detaljplan eller områdesbestämmelser om undantag från krav på lov, som har meddelats med stöd av upphävda 9 kap. 7, 10 eller 11 § PBL, ska fortsätta att gälla, dock längst till utgången av 2024. Bilaga 2

Förteckning över remissinstanser

Efter remiss har yttrande över Bygglovsutredningens betänkande Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47) kommit in från Ale kommun, Bolagsverket, Bostadsrätterna, Boverket, Byggföretagen, Byggherrarna Sverige AB, Båstads kommun, Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet (DHR), Domstolsverket, Einar Mattsson Byggnads AB, Elsäkerhetsverket, Energiföretagen Sverige, Falu kommun, Fastighetsägarna Sverige, Folkhälsomyndigheten, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Fortifikationsverket, Försvarets materielverk (FMV), Försvarets radioanstalt (FRA), Försvarsmakten, Göteborgs kommun, Haninge kommun, Havs- och vattenmyndigheten (HAV), Husverket AB, ICOMOS Sweden, JM AB, Järfälla kommun, Konkurrensverket, Kramfors kommun, Kulturmiljöfrämjandet, Kungl. Tekniska Högskolan (KTH), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Lantmäteriet, Lidingö kommun, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Malmö kommun, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för digital förvaltning (Digg), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, Naturvårdsverket, Nykvarns kommun, Näringslivets regelnämnd, Post- och telestyrelsen (PTS), Regelrådet, Region Gotland, Region Stockholm, Riksantikvarieämbetet (RAÄ), Riksdagens ombudsmän (JO), Riksidrottsförbundet/Idrottsrörelsens studieförbund (SISU), Sametinget, Sjöfartsverket, Skogsstyrelsen, SmåKom, Statens centrum för arkitektur och design (ARKDES), Statens fastighetsverk, Statens geotekniska institut (SGI), Statens jordbruksverk, Statens konstråd, Stockholms kommun, Sundbybergs kommun, Svea hovrätt, mark- och miljööverdomstolen (MÖD), Svenska byggnadsvårdsföreningen, Svenska Ridsportsförbundet (SvRF), Sveriges advokatsamfund, Sveriges Arkitekter, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Sveriges Hembygdsförbund, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Sveriges Stadsarkitektförening, Sätters kommun, Tillväxtverket, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Trä- och möbelföretagen, Umeå kommun, Umeå tingsrätt, mark- och miljödomstolen, Uppsala universitet, Vadstena kommun, Vellinge kommun, Villaägarnas Riksförbund, Västerviks kommun, Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolen, Willab Garden AB, Åre kommun, Örebro kommun och Östersunds tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Därutöver har yttranden inkommit från Affärsverket svenska kraftnät, Aktiebolaget Vesterlins & Co, Bergs och Härjedalens kommuner, Företagarna, Gävle kommun, Huddinge kommun, Kinda kommun, Luftfartsverket, Nacka kommun, Ronneby kommun, Svensk Försäkring, Säkerhetspolisen och tre privatpersoner.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Akademiska hus AB, Aktiebolaget Familjebostäder, Bengt Dahlgren AB, Besqab AB, Bird Life, Bodens kommun, Borgholms kommun, COWI AB, Derome Aktiebolag (A-hus), Ekologiska lantbrukarna, Extrahuset Sweden AB, Funktionsrätt Sverige,

Fältbiologerna, Föreningen Sveriges Bygglövsgranskare och Byggnadsnämndssekreterare (FSBS), Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer, Föreningen Sveriges Stadsbyggare, Gislaveds kommun, Göteborgs stadsmuseum, Halmstads kommun, HSB Riksförbund, Hyresgästföreningen Riksförbundet, Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS), Höörs kommun, Ikano bostad AB, Innovationsföretagen, Integritetskyddsmyndigheten (IMY), IQ Samhällsbyggnad AB, Jägarnas riksförbund, Järntorget AB, Katrineholms kommun, Landsorganisationen i Sverige (LO), Luleå tekniska universitet (LTU), Lindbäcks Bygg AB, Lunds universitet, Lysekils kommun, Läns museet i Dalarna, Läns museet i Örebro län, Mora kommun, Naturskyddsföreningen, Naturturismföretagen, NCC Aktiebolag, Nordiska Inglasningar & Profilsystem AB, Nordr Sverige AB, Nässjö kommun, Nätverket Unga För Tillgänglighet (NUFT), OBOS Bostadsutveckling AB (Myresjöhus), Orusts kommun, Peab Sverige AB, Ramböll Sverige AB, Region Jämtland Härjedalen, Region Norrbotten, Region Skåne, Riksbyggen, Riksförbundet Enskilda vägar, Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU), Samfundet S:t Erik, Samhällsbyggarna, Simrishamns kommun, Skanska AB, Skånska Byggvaror Aktiebolag, Statens energimyndighet, Statskontoret, Stiftelsen världsnaturfonden WWF, Stockholms stadsmuseum, Strålsäkerhetsmyndigheten, Styrelsen för ackreditering och kontroll (Swedac), Svensk solenergi, Svenskt trä, Svensk vindenergi, Svenska Belysningsällskapet, Svenska byggnadsarbetareförbundet (Byggnads), Svenska Jägareförbundet, Svenska Samernas Riksförbund, Svenska Turistföreningen, Svenskt friluftsliv, Sveriges Allmännytt, Sweco AB, Synskadades riksförbund (SRF), Trafikverket, Transportstyrelsen, Tyréns Sverige AB, Vasakronan AB, Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, Västra Götalandsregionen, White Arkitekter AB och WSP Sverige AB.